

EXPUNERE DE MOTIVE

România a devenit parte la Convențiile de la Geneva din 1949 privind dreptul internațional umanitar prin Decretul nr.183/1954.

Cele patru Convenții sunt:

I. Convenția pentru îmbunătățirea sortii răniților și bolnavilor din forțele armate în campanie;

II. Convenția pentru îmbunătățirea sortii răniților, bolnavilor și naufragiaților din forțele armate pe mare;

III. Convenția relativă la tratamentul prizonierilor de război;

IV. Convenția relativă la protecția persoanelor civile în timp de război.

În momentul ratificării Convențiilor, România a formulat rezerve la:

- art.10 al Convenției I;
- art.10 al Convenției II;
- art.10, 12 și 85 ale Convenției III;
- art.11 și 45 ale Convenției IV.

Rezervele se referă, în esență, la necesitatea obținerii consimțământului statului a cărui cetățenie o dețin victimele conflictelor armate, în situațiile în care un stat neutru sau un organism umanitar și-ar asuma sarcinile prevăzute în Convenții pentru Puterile protectoare, la cererea Puterii deținătoare.

Rezerve identice au fost făcute, în momentul ratificării, de către toate statele comuniste, pentru rațiuni de ordin politic, caracteristice Războiului Rece, respectiv, lipsa de încredere a autorităților statelor respective în protecția pe care ar fi putut să o asigure cetățenilor proprii o organizație internațională neguvernamentală precum Comitetul Internațional al Crucii Roșii.

După 1989, au dispărut rațiunile de ordin politic aflate la baza formulării de rezerve în momentul ratificării de către țara noastră a Convențiilor de la Geneva din 1949.

Totodată, prin Decretul nr.224/1990, România a ratificat Protocolul adițional I privind protecția victimelor conflictelor militare internaționale și Protocolul adițional II privind protecția victimelor conflictelor militare neinternaționale, documente adoptate la New York în 1977 și care dezvoltă și completează prevederile Convențiilor de la Geneva din 1949. Ratificarea celor două instrumente juridice internaționale s-a făcut fără rezerve, iar ulterior, Parlamentul României a adoptat Legea nr.27/1995, prin care a recunoscut competența Comisiei Internaționale de Stabilire a Faptelor (CISF), potrivit prevederilor Protocolului adițional I.

În anul 1999, cu ocazia împlinirii a 50 de ani de la adoptarea Convențiilor de la Geneva, domnul Cornelio Sommaruga, președintele Comitetului Internațional al Crucii Roșii, a solicitat oficial autorităților române să analizeze posibilitatea retragerii rezervelor formulate în momentul ratificării Convențiilor de la Geneva.

De altfel, această problemă a fost ridicată în cadrul întrevederilor cu autoritățile române de fiecare dată când aceștia au vizitat țara noastră, ultima dată în septembrie 2001.

În prezent, dintre statele Europei Centrale și de Est, foste membre ale Tratatului de la Varșovia, numai Polonia și România nu și-au retras încă rezervele formulate în momentul ratificării Convențiilor de la Geneva din 1949.

Față de cele prezentate mai sus, a fost întocmit proiectul de lege alăturat, pe care, în conformitate cu prevederile Legii nr.4/1991 privind încheierea și ratificarea tratatelor, vă rugăm să-l aprobați.

PRIM-MINISTRU

ADRIAN NĂSTASE